Staat van de Unie 2018 — Commissie stelt sluitstuk voor compromis over hervorming inzake migratie en grensbeheer voor

Straatsburg, 12 september 2018

Europese Commissie stelt sluitstuk voor compromis over hervorming inzake migratie en grensbeheer voor.

Op 12 september 2018 verklaarde voorzitter Jean-Claude **Juncker** het volgende naar aanleiding van zijn toespraak over de staat van de Unie: *"We kunnen niet telkens als een nieuw schip aankomt, over ad-hocoplossingen voor de opvarenden blijven ruziën. Ad-hocoplossingen zijn ontoereikend. Wij hebben meer solidariteit nodig, nu en in de toekomst – solidariteit moet duurzaam zijn."*

In zijn toespraak over de staat van de Unie 2018 heeft voorzitter Jean-Claude **Juncker** drie nieuwe en ambitieuze voorstellen gepresenteerd die moeten zorgen voor volledige solidariteit binnen de EU op het gebied van migratie en voor betere bescherming van de buitengrenzen van Europa. Deze nieuwe initiatieven worden gepresenteerd één week voor de informele bijeenkomst in Salzburg en leveren een concrete bijdrage aan het debat dat de EU-leiders naar verwachting zullen voeren over de migratieproblematiek. Zij moeten een alomvattend compromis over de lopende hervorming van het EU-asielstelsel faciliteren. Met de voorstellen van vandaag wordt het ambitieniveau voor de **Europese grens- en kustwacht** en het **EU-asielagentschap** omhoog gekrikt: beide instanties worden versterkt zodat de lidstaten te allen tijde op volledige operationele steun van de EU kunnen rekenen. De Commissie legt vandaag ook een voorstel voor doeltreffendere **terugkeerprocedures** voor, waarin zij de bestaande EU-regels inzake terugkeer actualiseert en de contouren aangeeft voor **legale migratie**, een essentieel onderdeel van een evenwichtig migratiebeleid.

Eerste vicevoorzitter Frans **Timmermans** verklaarde in dit verband het volgende: *"De nieuwe operationele poot van de Europese grens- en kustwacht die 10 000 EU-manschappen sterk zal zijn, en het versterkte EU-asielagentschap zullen ervoor zorgen dat solidariteit binnen de EU geen loze kreet zal blijven maar in de praktijk wordt gebracht waar en wanneer dat nodig is. Wij reiken de lidstaten de instrumenten aan die ze nodig hebben om overeenstemming te bereiken over de algehele hervorming van het EU-asielstelsel en het juiste evenwicht te vinden tussen solidariteit en verantwoordelijkheid. Het is hoog tijd om woorden om te zetten in daden."*

Commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap Dimitris **Avramopoulos**: *"Wij bieden vandaag meer Europa waar meer Europa nodig is door in maximale EU-steun voor grens- en migratiebeheer te voorzien. Voortaan zullen de Europese grens- en kustwacht en het toekomstige EU-asielagentschap te allen tijde en in alle omstandigheden in de praktijk de solidariteit binnen de EU kunnen garanderen zonder op enigerlei wijze afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de lidstaten. We voorzien ook in strengere regels inzake terugkeer met het oog op een geharmoniseerder en doeltreffender systeem voor terugkeer in de hele EU. Ten slotte doen we een beroep op de lidstaten om op geloofwaardige en ambitieuze wijze werk te maken van legale migratiemogelijkheden, zowel voor humanitaire als economische doeleinden."*

De werkzaamheden om het gemeenschappelijk Europees asielstelsel van de Unie te hervormen, zijn over de hele linie al zeer goed opgeschoten. Dankzij de forse inspanningen van de afgelopen twee jaar kunnen vijf van de zeven voorstellen die de Commissie in 2016 heeft voorgelegd, binnenkort worden afgerond. De extra elementen die vandaag zijn aangedragen, moeten een compromis over alle voorstellen samen helpen te bereiken. De Commissie geeft hiermee gehoor aan de oproep van de leiders tijdens hun Europese Raad in juni 2018, en effent het pad om sneller vooruitgang te kunnen boeken met alle hervormingen op asielgebied.

Een volledig toegeruste Europese grens- en kustwacht

Voortbouwend op twee jaar werkzaamheden stelt de Commissie voor om de Europese grens- en kustwacht nog verder te versterken en het ambitieniveau omhoog te krikken zodat deze instantie het hoofd kan bieden aan de gemeenschappelijke uitdagingen waarmee Europa wordt geconfronteerd op het gebied van migratie- en grensbeheer. De Europese grens- en kustwacht krijgt weliswaar een

ruimer mandaat, maar zijn taak bestaat erin de lidstaten te ondersteunen en hij neemt niet hun verantwoordelijkheden over op het gebied van het buitengrensbeheer en terugkeerbeleid. Het voorstel van vandaag omvat:

- **Een permanent korps van 10 000 operationele grenswachten in 2020:** Om te garanderen dat het agentschap over voorzienbare en passende middelen kan beschikken, zal het een beroep kunnen doen op eigen personeel en op eigen uitrusting, zoals schepen, vliegtuigen en voertuigen;
- **Uitvoerende bevoegdheden:** onder het gezag en het toezicht van de lidstaat waarnaar zij worden uitgezonden, zullen de medewerkers van het permanente korps van de Europese grens- en kustwacht taken kunnen uitvoeren die uitvoerende bevoegdheden vereisen, zoals het verrichten van identiteitscontroles, het toestaan of weigeren van toegang aan de buitengrenzen en het onderscheppen van personen aan de grens, zodat zij hun operationele taken onverkort kunnen uitoefenen;
- **Meer steun voor terugkeer:** naast de organisatie en financiering van gezamenlijke terugkeeroperaties zal het agentschap voortaan ook steun kunnen verlenen aan terugkeerprocedures in de lidstaten, bijvoorbeeld bij de identificatie van irregulier verblijvende onderdanen van niet-EU-landen, de verkrijging van reisdocumenten en de voorbereiding van terugkeerbesluiten ten behoeve van nationale autoriteiten, die bevoegd blijven voor de uiteindelijke terugkeerbeslissing;
- **Sterkere samenwerking met niet-EU-landen:** het agentschap zal - met voorafgaande goedkeuring van het betrokken land - gezamenlijke operaties kunnen opzetten en medewerkers kunnen uitzenden buiten de EU, ook naar landen die niet aan de EU grenzen;
- **Verhoging van de financiële middelen:** de totale kosten voor de voorgestelde opschaling van de Europese grens- en kustwacht belopen 1,3* miljard euro voor de periode 2019-2020. Er wordt voorgesteld om in de volgende EU-begrotingsperiode 2021-2027 een bedrag van in totaal 11,3 miljard euro uit te trekken.

Een sterker asielagentschap

Het voorstel van vandaag zal het toekomstige EU-asielagentschap verder toerusten met het mandaat, de instrumenten en de financiële middelen die het nodig heeft om de lidstaten een snelle en volledige dienstverlening aan te bieden gedurende de asielprocedure. Het voorstel van vandaag omvat:

- **Volledige operationele ondersteuning bij asielprocedures:** de asielondersteuningsteams van het agentschap zullen het volledige scala aan ondersteunende activiteiten kunnen verlenen, waaronder de afwikkeling van de volledige administratieve fase van de asielprocedure;
- **Gemeenschappelijke EU-teams voor migratiebeheer** zullen de lidstaten bijstaan wanneer dat nodig is en zij daarom worden verzocht, ook op hotspots en in gecontroleerde centra. De teams, bestaande uit deskundigen van de Europese grens- en kustwacht, het EU-asielagentschap en Europol, zullen door de Commissie worden gecoördineerd. Onder het gezag van de gastlidstaat zullen zij alle noodzakelijke taken kunnen verrichten om aankomers te ontvangen, personen die bescherming behoeven en zij die geen bescherming behoeven, van elkaar te onderscheiden en asiel- en terugkeerprocedures af te handelen;
- **Verhoging van de financiële middelen:** om ervoor te zorgen dat het agentschap zijn ruimere takenpakket kan uitvoeren, stelt de Commissie een budget voor van 321 miljoen euro voor de periode 2019-2020 en van 1,25 miljard euro voor de periode 2021-2027.

Een strenger en doeltreffender Europees terugkeerbeleid

Een doelgerichte herziening van de terugkeerrichtlijn zal de terugkeerprocedures helpen versnellen, beter helpen voorkomen dat migranten onderduiken of irregulier naar een ander land trekken, en het werkelijke aantal terugkeerders helpen verhogen, met volledige inachtneming van de grondrechten.

- **Een nieuwe grensprocedure:** personen van wie de asielaanvraag tijdens de grensprocedures is afgewezen, zullen rechtstreeks in een vereenvoudigde terugkeerprocedure belanden, zonder een periode voor vrijwillig vertrek en met kortere beroepstermijnen. Dit zal ervoor zorgen dat terugkeerbesluiten snel genomen en onverkort gehandhaafd kunnen worden aan de grens en in gecontroleerde centra.
- **Duidelijke procedures en regels om misbruik te voorkomen:** om vertragingen te voorkomen, zal een terugkeerbesluit onmiddellijk na of samen met een besluit tot beëindiging van het legale verblijf moeten worden uitgevaardigd. Voor afgewezen asielzoekers die beroep willen aantekenen tegen een terugkeerbesluit, zullen gemeenschappelijke termijnen van maximaal vijf dagen gelden en voor personen die zich in een terugkeerprocedure bevinden, zal een verplichting tot samenwerking worden ingevoerd, ook bij de verificatie van de identiteit en de verkrijging van

reisdocumenten;

- **Doeltreffende vrijwillige terugkeer:** om de vrijwillige terugkeer te stimuleren en de financiële en praktische ondersteuning te versterken, zullen de lidstaten programma's voor vrijwillige terugkeer moeten opzetten. Tegelijkertijd zullen zij de periode die aan migranten wordt toegestaan om vrijwillig terug te keren, mogen verkorten, bijvoorbeeld om te voorkomen dat zij onderduiken;
- **Duidelijke detentieregels:** dankzij duidelijke criteria om het risico van onderduiking - een van de doorslaggevende factoren om te bepalen of opsluiting gerechtvaardigd is - vast te stellen, zal er efficiënter gebruik worden gemaakt van opsluiting tijdens terugkeerprocedures, met volledige inachtneming van de grondrechten. Om beter aan te sluiten bij de doorlooptijd voor een degelijke afhandeling van een terugkeerprocedure, en op voorwaarde dat voldaan is aan de voorwaarden om gebruik te maken van opsluiting, zouden de lidstaten een initiële opsluitingsperiode van niet minder dan drie maanden moeten vaststellen. Daarnaast zullen zij voortaan ook personen mogen opsluiten tegen wie een terugkeerbesluit is uitgevaardigd en die een bedreiging voor de openbare orde of de nationale veiligheid vormen.

Meer legale mogelijkheden om naar Europa te komen

Voor een evenwichtig en alomvattend migratiebeleid is het absoluut noodzakelijk dat ordelijke legale migratiemogelijkheden worden ontwikkeld voor personen die bescherming behoeven, en dat interessante kanalen voor op behoeften gebaseerde arbeidsmigratie worden opgezet. De Commissie heeft al een reeks initiatieven en voorstellen op tafel gelegd om veilige en legale migratie te versterken, en het is nu aan de lidstaten om deze zonder dralen uit te voeren:

- **Nieuwe Europese blauwe kaart:** de Raad moet overeenstemming bereiken over de nieuwe regeling inzake de Europese blauwe kaart, die de Commissie al in 2016 heeft voorgesteld, om hooggekwalificeerde werknemers aan te trekken naar de EU en het concurrentievermogen van de EU-economie te verbeteren;
- **Hervestiging:** de lidstaten moeten meer werk maken van hun toezegging om 50 000 personen die internationale bescherming behoeven, tegen oktober 2019 te hervestigen. Om te garanderen dat de inspanningen ook op de lange termijn volledig op elkaar zijn afgestemd, zou overeenstemming moeten worden bereikt over het Commissievoorstel van 2016 voor een EU-kader voor hervestiging;
- **Versterking van de samenwerking met niet-EU-landen**, met inbegrip van het opzetten van proefprojecten inzake legale migratie met belangrijke Afrikaanse landen tegen eind 2018, hetgeen kan bijdragen aan een betere samenwerking bij migratiebeheer in het algemeen.

Achtergrond

Grensbeheer en migratie zijn voor de Commissie-Juncker vanaf het begin al een politieke prioriteit geweest, getuige de politieke beleidslijnen van voorzitter Juncker van juli 2014 en zijn laatste toespraak over de staat van de Unie op 12 september 2018.

Er is opmerkelijke vooruitgang geboekt in het kader van de Europese migratieagenda van 2015 om de EU toe te rusten met de instrumenten voor een beter beheer van migratie op de middellange en lange termijn, op het gebied van irreguliere migratie, grenzen, asiel en legale migratie.

De Commissie legt vandaag de laatste hand aan haar werkzaamheden in het kader van de migratieagenda met drie nieuwe voorstellen die voor een alomvattende Europese aanpak van migratiebeheer in een geest van solidariteit en verantwoordelijkheid moeten zorgen en voortbouwen op de conclusies van de Europese Raad van juni.

Meer informatie

Webpagina over de staat van de Unie 2018

Een goed toegeruste Europese grens- en kustwacht - vragen en antwoorden

Een sterker asielagentschap — vragen en antwoorden

Aangescherpte EU-regels inzake terugkeer - vragen en antwoorden

Hieronder vermelde factsheets, juridische documenten en andere nuttige documenten — alle hier beschikbaar

Factsheets
Een sterkere en goed toegeruste Europese grens- en kustwacht
Een sterker asielagentschap van de Europese Unie
Een strenger en doeltreffender terugkeerbeleid
Meer legale en veilige mogelijkheden om naar Europa te komen

Juridische documenten
Verordening: Europese grens- en kustwacht
- Bijlagen
- Verslag over de beoordeling van het Europees grensbewakingssysteem

Verordening: Asielagentschap van de Europese Unie (gewijzigd voorstel)
Richtlijn: Gemeenschappelijke normen en procedures voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (herschikking)
- Bijlagen
Mededeling: Meer legale mogelijkheden om naar Europa te komen

* *Bijgewerkt op 12.9.2018 om 10.31 u.*

IP/18/5712

Contactpersoon voor de pers:
Natasha BERTAUD (+32 2 296 74 56)
Tove ERNST (+32 2 298 67 64)
Markus LAMMERT (+ 32 2 298 04 23)

Voor het publiek: Europe Direct per telefoon 00 800 67 89 10 11 of e-mail